

ПРОБЛЕМИ ПОЛІТИЧНОЇ ОСВІТИ МОЛОДІ В УКРАЇНІ.

Сучасна українська держава характеризується не просто зміною форми політичного режиму, а й становленням громадянського суспільства. Розбудова демократичної, правової, соціальної, незалежної держави, інтеграція її у світове співтовариство, реформи та зміни в усіх ланках суспільного життя актуалізують розробку суспільно-політичних проблем, розвиток і вдосконалення політичної культури всього соціуму. Стан політичної культури українського суспільства відображає складність процесу модернізації України в цивілізовану розвинену країну.

В сучасній політичній науці залишається відкритою проблема розвитку субкультур, зокрема молодіжної політичної субкультури. Молодь України знаходиться на етапі зміни ідейних та моральних орієнтирів. До того ж сьогодні ще спостерігається спрощене уявлення громадян про політичне виховання, політичну соціалізацію, де молодь виступає в ролі пасивного об'єкта, а не в якості активної сили, спроможної не тільки відтворити суспільно-політичні відносини, а й виявляти політичну активність та інновації. Існує переконаність у тому, що політичну культуру молоді потрібно активно формувати, але мало хто знає, що собою являє політична культура сучасної української молоді, зокрема студентів, та як її формувати.

Як свідчать дослідження, сучасна політична культура українців характеризується браком знань про власні права й відповідальність за їх дотримання, слабким інтересом до участі у громадських справах і розв'язанні суспільних проблем, відстороненим ставленням до ухвалення суспільних рішень. Через це, політична активність людей, не супроводжується розвитком у них критичного мислення і не забезпечує формування відповідальної влади; високий рівень освіченості не породжує вміння відстоювати власні права; велика кількість політичних партій не приводить до масового залучення людей у громадське життя.

Політичні знання і культура потрібні сьогодні будь-якій людині, незалежно від її професійної належності, віку та статі, оскільки, живучи в суспільстві, вона повинна взаємодіяти з іншими людьми та державою. Без володіння такими знаннями, особистість ризикує стати «розмінною монетою в політичній грі», перетворитися на об'єкт маніпулювання тощо. Тому свідоме формування політичної культури як мистецтва спільного цивілізованого проживання людей у державі — турбота всього сучасного суспільства, важлива умова його благополуччя.

Враховуючи дані всеукраїнських соціологічних досліджень, можна сказати, що більшій частині молоді, в тому числі найосвіченішій її частині — студентству, властива аполітичність, яка виявляється в абсентеїзмі, ігноруванні ролі політичних інституцій сучасного суспільства. Провівши невелике опитування серед студентів, були зроблені такі висновки: частина студентів не знає про існування та діяльність певної кількості молодіжних організацій, політичних партій. Але позитивним є виявлення тенденції до зменшення цієї кількості студентів. Політичні орієнтації та оцінки в більшості студентів будуються на емоційній основі, а не раціонально, усвідомлено і характеризуються мінливістю та нестійкістю. Вибір, оцінку політичних партій студентська молодь робить переважно наосліп (з назви, орієнтуючись на пресу, поради, рекомендації), остаточно не усвідомлюючи політичну та ідеологічну орієнтацію політичних партій і блоків.

Варто відзначити, що існує актуальність проблеми довіри молоді, в тому числі і студентства, до владних структур, суспільних та державних інститутів. Зафіксовано високий ступінь недовіри студентства до діяльності політичних партій, органів влади, що має тенденцію до зростання, персоніфікованість оцінки діяльності останніх і виступає тривожним симптомом, оскільки не-довіру можна розглядати як приховану форму протесту.

Звернімо увагу на аспект, пов'язаний з існуванням певних розбіжностей у поглядах студентів на деякі проблеми політичного, духовного, економічного розвитку України з точки зору регіональної належності, місця проживання (місто, село). Зауважимо, що у представників сільської місцевості, серед студентів політична культура характеризується

більшим консерватизмом, поміркованістю оцінок щодо державних інституцій. Студенткиняни виявляють більш нігілістичне відношення до держави, пов'язуючи це переважно з відсутністю підтримки з боку останньої. Наслідком такої позиції виступає низький рейтинг впливу держави на молодь — тільки незначна частина опитаних студентів відносить її до впливових соціальних інститутів.

Серед форм політичної участі розповсюдженими у студентів виявились: обговорення політичної ситуації з друзями, участь у передвиборчій кампанії, в демонстраціях, мітингах. Слід зауважити, що останні дві форми політичної участі хоча і є досить розповсюдженими серед студентської молоді, але мають невисокий рейтинг. Отже, сучасне студентство віддає перевагу пасивним формам політичної участі та схильне до законних, дозволених урядом форм протесту.

Політична соціалізація сучасної української студентської молоді здійснюється за допомогою наступних основних агентів: держава, родина, вища школа, найближче оточення: друзі (однолітки), громадсько-політичні молодіжні організації, політичні партії, засоби масової інформації. Як свідчать результати досліджень, сучасні українські студенти агентами політичної соціалізації визначили: ЗМІ — 87%, родину — 43%, школу — 21%, навчально-трудова колектив — 13%, неформальні об'єднання — 8,5%. Викликає занепокоєння той факт, що інформацію про політичне життя країни молодь отримує переважно через засоби масової інформації, а не з розповідей викладачів. Батьки (сім'я) та друзі мають більше переваг, більший авторитет.

Таким чином, аби покращити дану картину, потрібно не робити ставку на того чи іншого політика, діяча, наставника, а виключно на себе. Лише сама людина зможе направити себе на правильне русло, звісно при підтримці інших. Якщо дитина буде бачити гідний приклад патріотизму, любові до Вітчизни з малого, відповідно виросте політично-свідома особистість. Також згідно з опитування варто відзначити, що потрібно фільтрувати продукт ЗМІ, оскільки сучасна молодь надає їм перевагу. І найголовніше – любити свою державу, і бути зацікавленим в її розвитку.

Література

1. Гнасевич Н. В. Українська національна ідея: генеза та сучасний зміст / Н. В. Гнасевич // *Світоглядні та соціокультурні засади формування модерної української нації: моногр. /авт. колектив: О. М. Рудакевич – Тернопіль: ТНЕУ, 2015. – 256с.*
2. Гончарук, Т. В. Філософія сучасного українця у форматі інноваційного суспільства / Т. В. Гончарук // *Наукові записки. Сер. Філософія. – Острог : Національний університет «Острозька академія», 2011. – Вип. 9.*
3. Гурик, М. І. Декомунізація як шлях побудови україноцентристської моделі історичної пам'яті / М. І. Гурик // *Актуальні проблеми філософії та соціології.* – 2016. – Вип. 11. – С. 26-29.
4. Жадан І. В. Психолого-педагогічні проблеми політичної освіти молод / І. В. Жадан // *Наукові записки НаУКМА. — Т. 18.— Політичні науки. — К.: Тандем, 2010. — С 91—95.*